

Dönem : 22

Yasama Yılı : 1

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 4)

Gelir Vergisi Kanunu, Vergi Usul Kanunu, 4306 Sayılı Kanun ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/284)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-552/5958

11.12.2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 27.11.2002 tarihinde kararlaştırılan “Gelir Vergisi Kanunu, Vergi Usul Kanunu, 4306 Sayılı Kanun ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Abdullah Gül

Başbakan

GENEL GEREKÇE

22.7.1998 tarihli ve 4369 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerle gelirin tanımı değiştirilmiş ve bu değişikliğe paralel olarak ana gelir unsurları dışında vergiye tâbi olacak gelirin ayrı ayrı belirtilmesi uygulamasından vazgeçilerek, diğer gelir unsurları ile ilişkilendirilemeyen her türlü gelirin, aksine bir hüküm olmadığı sürece diğer kazanç ve irat olarak vergilendirileceği yönünde düzenleme yapılmıştır.

Gelir vergisine tâbi gelirin tanımı ile ilgili olarak yapılan değişiklikler, 11.8.1999 tarihli ve 4444 sayılı Kanunla ekonomik gerekçelerle ertelenmiş ve bugüne kadar uygulama imkânı bulmamıştır.

Vergi politikası ülkenin ekonomik politikasının önemli bir parçasıdır. Vergiler bir amaç değil araçtır ve bu aracın ülkenin ekonomi politikasıyla uyumlu, ekonomik hayatı olumsuz yönde etkilemeyen bir şekilde kullanılması gerekir.

1998 yılında yasalaşmasına rağmen bugüne kadar ekonomik gerekçelerle uygulama imkânı bulunmayan ve uygulanması da uygun görülmeyen, gelirin tanımı ile ilgili düzenlemeler; ekonomiye olan olumsuz etkileri, kamuoyunda düzenlemeye olan güvensizlik ve düzenlemeden beklenen olumlu sonuçların alınmasında bu düzenlemenin beklenen etkiyi sağlayamayacağı konusunda varılan genel anlayış nedenleriyle değiştirilmekte ve daha sağlıklı bir vergi sistemi oluşturulmaktadır.

Vergi uygulamalarında beklenen sonuçlara ulaşılmasının, sadece vergi kanunlarında değişiklik yapılarak mümkün olmadığı yapılan uygulamalar sonucunda açıkça ortaya çıkmıştır. Bu Tasarı, vergi uygulamalarında beklenen sonuçlara ulaşılmasının ancak vergi idaresinin etkinliğinin artırılması ve vergilendirme ilkelerine uygun düzenlemelerin yapılması ile mümkün olduğu gerçeğinden hareketle hazırlanmıştır.

Tasarı, yürürlük ve yürütme maddeleri dahil onüç maddeden oluşmaktadır. Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapan iki maddede vergiye tâbi gelirin tanımı ve kapsamı belirlenmekte, beş maddede ise vergiye tâbi gelir unsurlarından olan diğer kazanç ve iratlarla ilgili düzenlemeler yapılmaktadır. Tasarının diğer maddeleri ile de Vergi Usul Kanununda, 4306 ve 4481 sayılı kanunlarda değişiklikler yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Madde ile, üzerinden gelir vergisi hesaplanacak gelir, bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safî tutarı olarak yeniden tanımlanmaktadır.

Madde 2. - Madde ile, gelire giren kazanç unsurları yedi ayrı grup halinde sayılmaktadır.

Maddede yapılan değişiklik ile “kaynağı ne olursa olsun diğer kazanç ve iratlar” olarak belirtilmiş gelir unsuru, gelirin yeni tanımına paralel şekilde “diğer kazanç ve iratlar” olarak yeniden düzenlenmiştir.

Madde 3. - Madde ile, diğer kazanç ve iratlar olarak vergiye tâbi tutulacak kazançlar iki grup halinde, değer artış kazançları ve arızı kazançlar olarak sınıflandırılmaktadır.

Madde 4. - Madde ile, diğer kazanç ve iratlar kapsamında vergiye tâbi olacak değer artış kazançları,

- İvazsız olarak iktisap edilenler hariç, menkul kıymetlerin iktisap tarihinden başlayarak üç ay içinde veya iktisaptan evvel elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar,
- 70 inci maddenin birinci fıkrasının 5 numaralı bendinde yazılı hakların (ihtira beratları hariç) elden çıkarılmasından doğan kazançlar,
- Telif haklarının ve ihtira beratlarının müellifleri, mucitleri ve bunların kanunî mirasçıları dışında kalan kimseler tarafından elden çıkarılmasından doğan kazançlar,
- Ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar,
- Faaliyeti durdurulan bir işletmenin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasından doğan kazançlar,
- İktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) 70 inci maddenin birinci fıkrasının 1, 2, 4 ve 7 numaralı bentlerinde yazılı mal ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak dört yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar,

Olarak tanımlanmaktadır.

Madde 5. - Madde ile, vergilendirilmeyecek değer artışı kazançları belirlenmektedir. Bu düzenlemeyle, işletmelerin veraset suretiyle el değiştirmesi veya şahıs şirketlerin nevi değiştirmeleri dolayısıyla ortaya çıkan değer artışı kazançlarının vergilendirilmemesi amaçlanmıştır.

Madde 6. - Değer artış kazançlarında vergiye tâbi tutulacak kazanç tutarının tespitine yönelik düzenlemeler bu maddede yer almaktadır.

Diğer kazanç ve iratlar olarak vergilendirilecek gelirlerin kapsamının yeniden belirlenmesine paralel olarak, değer artış kazancı olarak vergiye tâbi tutulacak gelir tutarının tespiti de bu paralelde yeniden düzenlenmektedir.

Esas olarak değer artışında vergiye tâbi tutulacak safi kazanç, mal veya hakkın elden çıkarılması karşılığında alınan değerden, elden çıkarılan mal ve hakların maliyet bedelleri ile elden çıkarma dolayısıyla yapılan giderlerin indirilmesi suretiyle hesaplanacaktır.

Enflasyondan kaynaklanan değer artışlarının vergilendirilmemesi amacıyla da mal ve hakların elden çıkarılmasında maliyet bedelinin, elden çıkarılan mal ve hakların, elden çıkarıldığı ay hariç olmak üzere Devlet İstatistik Enstitüsünce belirlenen toptan eşya fiyat endeksindeki artış oranında artırılarak tespit edilmesine de imkân tanınmaktadır.

Madde 7. - Madde ile, diğer kazanç ve iratlar kapsamında vergiye tâbi olacak arızı kazançlar;

- Arızı olarak ticarî muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançlar,
 - Ticarî veya ziraî bir işletmenin faaliyeti ile serbest meslek faaliyetinin durdurulması veya terk edilmesi, henüz başlamamış olan böyle bir faaliyete hiç girilmemesi, ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen hâsılat,
 - Gayrimenkullerin tahliyesi veya kiracılık hakkının devri karşılığında alınan tazminatlar ile peştemallıklar,
 - Arızı olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hâsılat,
 - Gerçek usulde vergiye tâbi mükelleflerin terk ettikleri işleri ile ilgili olarak sonradan elde ettikleri kazançlar,
 - Dar mükellefiyete tâbi olanların 45 inci maddede yazılı işleri arızı olarak yapmalarından elde ettikleri kazançlar,
- Olarak tanımlanmaktadır.

Madde 8. - Madde ile, mükelleflerin, yapılan incelemeler sırasında, her türlü harcama ve tasarruflarını vergisi ödenmiş veya vergiye tâbi olmayan kazançlardan sağladıklarını kanıtlayamamalarını re'sen takdir nedeni olarak kabul eden düzenleme kaldırılmaktadır.

Madde 9. - Madde ile, 4306 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinde yapılan değişiklikle, maddede yer alan şans oyunlarına benzer nitelikteki şans oyunları da kapsama alınmıştır.

Madde 10. - Madde ile, özel işlem ve iletişim vergilerinin süresi 31.12.2005 tarihine kadar uzatılmakta, özel işlem vergisi tutarlarının artırılması konusunda Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin sınırı artırılmaktadır.

Madde 11. - Madde ile, 4481 sayılı Kanunun 15 inci maddesi değiştirilerek, madde kapsamındaki kurumların kapsamına yenileri eklenmektedir.

Madde 12. - Yürürlük maddesidir.

Madde 13. - Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu*

18.12.2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 11.12.2002 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 13.12.2002 tarihinde Komisyonumuza havale edilen “Gelir Vergisi Kanunu, Vergi Usul Kanunu, 4306 Sayılı Kanun ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 17.12.2002 tarihinde yapmış olduğu 2 nci birleşimde Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ile Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı ve Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; çağdaş anlamda Gelir Vergisi, Türk Vergi Sistemine 5421 sayılı Kanunla 1950 takvim yılı başında girmiştir. Uygulamalar sonucunda ortaya çıkan aksaklıkları gidermek için 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hazırlanmış ve 1961 yılında yürürlüğe girmiştir. Ancak, değişen ekonomik koşullar nedeniyle vergi gelirlerini artırmak ve verginin toplumun tüm kesimlerine adaletli dağılımını sağlamak amaçlarını taşıyan 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda da, 1981 yılından itibaren önemli değişiklikler yapılmıştır. Daha sonra, 22.07.1998 tarihli ve 4369 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerle, gelirin tanımı değiştirilmiş ve bu değişiklik doğrultusunda, ana gelir unsurları dışında vergiye tâbi olacak gelirin ayrı ayrı belirtilmesi uygulamasından vazgeçilerek, diğer gelir unsurları ile ilişkilendirilemeyen her türlü gelirin, aksine bir hüküm olmadığı sürece, diğer kazanç ve irat olarak vergilendirileceği yönünde düzenleme yapılmıştır. Bu değişiklikler, 11.08.1999 tarihli ve 4444 sayılı Kanunla, ekonomik gerekçeler nedeniyle ertelenmiş ve bugüne kadar uygulama imkânı bulunamamıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Gelirin, bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarı olarak tanımlanmasının,
- Gelirin yeniden tanımlanması nedeniyle, ilk altı unsur içine girmeyen kazanç ve iratların “değer artışı kazançları” ve “arzi kazançlar” olarak belirtilen çerçevede diğer kazanç ve iratlar kapsamında vergilendirilmesinin,
- Mükelleflerin, yapılan incelemeler sırasında her türlü harcama ve tasarruflarının vergisinin ödenmiş olduğu veya vergiye tâbi olmayan kazançlardan sağladıklarını kanıtlayamamaları halinde, re’sen vergi tarhi kabul eden düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasının,
- Özel İletişim Vergisi ile Özel İşlem Vergisinin süresinin 31.12.2005 tarihine kadar uzatılmasının ve Bakanlar Kurulunun Özel İşlem Vergisini 10 kat olan artırma yetkisinin 20 katına çıkarılmasının;
- Yeni ihdas edilen şans oyunlarından da eğitime katkı payı alınmasının,
- Üst kurulların gelirlerinden bütçeye pay ayrılmasına ilişkin düzenleme kapsamına, yeni üst kurulların da dahil edilmesinin,
- Borsaya destek sağlanması amacıyla, 1 yıl ve daha fazla süre elde tutulan menkul kıymetlerden sağlanan kazançlara uygulanan vergi muafiyetinde, sürenin üç aya indirilmesinin ve üç aydan fazla süreyle elde tutulan hisse senedi satış gelirlerinin vergiden muaf kılınmasının,
- Gayrimenkul ve bu nitelikteki hakların vergilendirmeye esas maliyeti hesaplanırken, alındığı ve satıldığı ay hariç olmak üzere Devlet İstatistik Enstitüsünce belirlenen toptan eşya fiyat endeksi artış oranının dikkate alınmasının,

Öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Tasarının, 4369 sayılı Kanunla getirilmiş olan ve kayıt dışı ekonomiyi kayda almayı amaçlayan düzenlemeleri kaldırdığı, bu nedenle kayıt dışılığı teşvik edici bir düzenleme niteliği taşıdığı,
- Kamuoyunda “Nereden buldun yasası” olarak bilinen ve 1994 yılında vergi sistemine dahil edilen re’sen vergi tarhının vergi sistemindeki en önemli otokontrol mekanizması olduğu, zaten vergi kimlik numarası ile re’sen vergi tarhının altyapısının hazırlanmış olduğu, dolayısıyla uygulanmadığı gerekçesiyle bu düzenlemenin kaldırılmasının gerekçesi olmadığı, ayrıca bu düzenlemenin mali krizin sebeplerinden birisi olarak gösterilemeyeceği,
- Tasarının bir toplumsal uzlaşma ürünü olmadığı, kamuoyunda yeterince tartışılmadığı, Vergi Kanunlarının başarısında toplumsal uzlaşmanın büyük önem taşıdığı,
- Ülkemizde vergi adaletinin sağlanabilmesi için verginin tabana yayılması gerektiği “Nereden buldun” uygulamasının da verginin tabana yayılmasını sağlayıcı bir işlev göreceği, “Nereden buldun” ve “Mali Milat” düzenlemelerinin kaldırılması ile zaten sınırlı olan vergi tabanının daha da daralacağı, dolayısıyla harcamalar üzerinden alınan dolaylı vergilerin sistem içindeki payının artmasıyla vergide adalet ilkesinin zedeleneyeceği,
- Tasarının genel olarak olumlu karşılandığı, ancak “Mali Milat” uygulamasının tamamen kaldırılması yerine bir yıl ertelenmesinin yerinde olacağı, menkul kıymetlerden doğan kazançlar vergilendirilirken zararların da mahsup edilmesi gerektiği, Tasarıda buna ilişkin bir düzenlemeye de yer verilmesinin uygun olacağı,
- 4369 sayılı Kanun ile getirilen düzenlemelerin kamuoyunda tedirginliğe yol açtığı, geçmişe yönelik vergi takibatı yapılmayacağı hususunda mükelleflere yeterince güven verilmediği oysa servet unsurları için belirli bir tarih belirlenerek o tarihten öncesi için vergi takibi yapılmamasının mükellefleri rahatlatıcı bir uygulama olacağı,
- 4369 sayılı Kanunun yaşanan ekonomik krizlerin daha da ağırlaşmasına yol açtığı, ülkemize sermaye girişi olabilmesi ve tasarrufların yatırıma dönüşebilmesi için OECD veya AB standartlarına yakın düzenlemelerin getirilmesi gerektiği,

– Tasarı ile getirilen düzenlemelerin bazı eksiklikleri bulunmakla birlikte ekonomik canlanmaya katkıda bulunacak düzenlemeler olduğu,

– Mevcut ekonomik koşullarda beyan yöntemi ile vergi toplanmasının vergi kaybına yol açacağı, vergi kaybını önleyecek düzenlemelerin mutlaka yapılması gerektiği, bu çerçevede tasarıda beyan mecburiyetini kaldıran bir düzenlemeye de yer verilmesinin zorunlu olduğu,

– Kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ve verginin tabana yayılması için ne gibi önlemler düşünüldüğü,

Şeklindeki görüş, eleştiri ve soruları takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda,

– Vergi sisteminin ekonomik sistemden bağımsız olarak düşünülemeyeceği, Tasarı ile yeni düzenlemeler getirilmediği, 1998 yılında kanunlaşan, ancak ekonomik gerekçelerle yürürlüğü ertelenen düzenlemelerin kaldırıldığı, Hükümetin vergi sisteminde istikrara önem verdiği, vergi sisteminde sık sık yapılan değişiklikler yerine, az sayıda gerekli düzenleme yaparak bunların kararlılıkla uygulaması için çaba sağlanacağı,

– Hükümetin vergi sistemine ilişkin olarak üç aşamalı bir politika izleyeceği, bu çerçevede, ilk aşamada ekonomik gerçeklere uygun olmayan düzenlemelerin kaldırılacağı, Tasarının bu amaçla hazırlandığı, ikinci aşamada vergi barışını sağlamaya yönelik düzenlemelerin yapılacağı, üçüncü aşamada da vergi idaresinin etkinliğine ve vergi sistemine ilişkin diğer yapısal düzenlemelerin yer alacağı,

– Tasarı ile gelir tanımının değiştirildiği, menkul ve gayrimenkullerin satışından doğan kazançların vergilendirilmesinde elde tutma süresinin menkullerde 3 aya, gayrimenkullerde 4 yıla düşürüldüğü, 1994 yılında getirilmekle beraber bugüne kadar etkin bir şekilde uygulanamayan “Nereden buldun” düzenlemesinin kaldırıldığı, özel iletişim ve özel işlem vergisinin süresinin 2005 yılı sonuna kadar uzatıldığı, yeni şans oyunlarının da vergi kapsamına alındığı, Üst Kurulların gelir fazlalarının bütçeye aktarılmasının yeniden düzenlendiği;

– Tasarının, reel ve malî sektörün sıkıntıları da göz önüne alınarak hazırlandığı, bu bakımdan toplumsal bir uzlaşmanın ürünü olduğu, ekonomik büyüme sağlanmadan vergi gelirlerinin artırılamayacağı, ifade edilmiştir.

Geneli üzerindeki görüşmeleri müteakip, tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

– Tasarının, çerçeve 1, 2 ve 3 üncü maddeleri; aynen,

– Çerçeve 4 üncü maddesi; mülga mükerrer 80 inci maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin ülkemizde menkul kıymet borsalarının gelişimini ve halka açılmanın teşvik edilmesini sağlamak üzere sadece Türkiye’de kurulu menkul kıymet borsaları ile sınırlandırılmasını teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle,

– Çerçeve 5, 6 ve 7 nci maddeleri; aynen,

– 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 46, 55 ve 59 uncu maddelerinde değişiklik öngören ve 2003 yılında elde edilen bazı faiz ve benzeri gelirlerin beyanname kapsamı dışına çıkarılmasına ve 2003 yılı sonuna kadar ihraç edilecek Devlet tahvilleri ve Hazine bonolarından elde edilen faiz gelirleri ile bunların elden çıkarılmasından doğan kazançların vergiden istisna edilmesine ilişkin düzenlemenin yeni 8 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

– 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa Geçici 61 inci madde olarak eklenmesi öngörülen ve tasarının diğer maddeleri ile yapılan düzenlemeler neticesinde ortaya çıkabilecek gelir kaybının telafi edilebilmesi amacıyla ekonomik koşullar da gözetilmek suretiyle 2002 yılına münhasır olmak üzere gelir vergisine tâbi ticarî kazanç sahiplerinden basit usulde vergilendirilen mükellefler ile yurt dışına çıkışlar hariç tutulmak kaydıyla, içinde bulunduğumuz yıl hariç uzun yıllardır uygulanan hayat standardı esasının getirilmesine yönelik bir düzenlemenin yeni 9 uncu madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

– Çerçeve 8 inci maddesi 10 uncu madde olarak aynen,

– Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 28 inci maddesinde değişiklik öngören ve kurumların 2003 yılında elden çıkarttıkları gayrimenkul ve iştirak hissesi satışından doğan kazançların belli şartlar dahilinde kurumlar vergisinden istisna edilmesine ilişkin bir düzenlemenin yeni 11 inci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

– Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 7, 9, 16 ve 19 uncu maddelerinde değişiklik öngören ve at yarışları üzerine düzenlenen müşterek bahislerden kazanılan paranın beyan esası yerine, ödeme sırasında vergilendirmesine ilişkin düzenlemenin yeni 12 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

– Çerçeve 9 uncu Maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 4306 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (A) fıkrasının diğer şans oyunları ile aynı nitelikte olan at yarışlarından da eğitime katkı payı alınmasını ve 2002 yılında maktu olarak uygulanmakta olan eğitime katkı payının kanunî tutar olarak belirlenmesini teminen yeniden düzenlenmesi ve madde numarasının 13 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

– Çerçeve 10 uncu Maddesi; madde metninin çeşitli konulardaki beyannamelerin, uçak biletlerinin Özel İşlem Vergisi kapsamı dışında tutulmasını, Özel İşlem Vergisinin sadece şans oyunları, av ruhsat tezkereleri ile cep telefonlarından alınmasını teminen yeniden düzenlenmesi, metinde geçen “31.12.2005” ibaresinin “31.12.2003” olarak değiştirilmesi ve madde numarasının 14 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

– Çerçeve 11 inci Maddesi; her yıl gelir fazlaları genel bütçeye aktarılması öngörülen kurul ve üst kurullara ilişkin olarak gelirin bütçeye aktarılması uygulamasının bir yıl ile sınırlı tutulmasını ve bu kuruluşların periyodik olarak kasalarında

biriken nakit fazlalarının bu kuruluşların görüşü alınmak suretiyle maddede belirtilen esaslar çerçevesinde bütçeye aktarılabilmesini teminen yeniden düzenlenmesi ve madde numarasının 15 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

– Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 28 inci Maddesinde yer alan 31.12.2002 tarihinin 31.12.2003 olarak değiştirilmesi suretiyle mevcut uygulamanın bir yıl süre ile uzatılmasını öngören düzenlemenin yeni 16 ncı Madde olarak metne eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

– Yürürlüğe ilişkin 12 nci Maddesi; metinde yapılan değişiklikler ve eklenen maddeler nedeniyle yeniden düzenlenmesi ve numarasının 17 olarak değiştirilmesi suretiyle,

– Yürütmeye ilişkin 13 üncü Maddesi 18 inci Madde olarak aynen,

Kabul edilmiştir.

Ayrıca Tasarının başlığı, içeriğinde yapılan değişikliklere paralel olarak yeniden düzenlenmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığımıza saygı ile arz olunur.

	Başkan	Başkanvekili	Sözcü
	<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Ekrem Erdem</i>
	Afyon	Bursa	İstanbul
	Kâtip	Üye	Üye
	<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Mahmut Göksu</i>	<i>Mehmet Melik Özmen</i>
	İstanbul	Adıyaman	Ağrı
			(Muhalefet şerhim eklidir.)
	Üye	Üye	Üye
	<i>Ruhi Açıkgöz</i>	<i>Bülent Gedikli</i>	<i>Mehmet Zekai Özcan</i>
	Aksaray	Ankara	Ankara
	Üye	Üye	Üye
	<i>Osman Kaptan</i>	<i>Mehmet Mesut Özakcan</i>	<i>Ali Osman Sali</i>
	Antalya	Aydın	Balıkesir
	(Karşı oy yazımız eklidir.)	(Karşı oy yazımız eklidir.)	(Muhalefet şerhim eklidir.)
	Üye	Üye	Üye
	<i>Ali Kemal Deveciler</i>	<i>Aziz Akgül</i>	<i>Ömer Abuşoğlu</i>
	Balıkesir	Diyarbakır	Gaziantep
	(Karşı oy yazımız eklidir.)		
	Üye	Üye	Üye
	<i>Nurettin Canikli</i>	<i>M. Emin Murat Bilgiç</i>	<i>Nazım Ekren</i>
	Giresun	Isparta	İstanbul
	Üye	Üye	Üye
	<i>Alaattin Büyükkaya</i>	<i>Birgen Keleş</i>	<i>Ali Kemal Kumkumoğlu</i>
	İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Karşı oy yazımız eklidir.)	(Karşı oy yazımız eklidir.)
	Üye	Üye	Üye
	<i>Ali Topuz</i>	<i>Kıvılcım Kemal Anadol</i>	<i>Hakkı Akalın</i>
	İstanbul	İzmir	İzmir
	(Karşı oy yazımız eklidir.)	(Karşı oy yazımız eklidir.)	(Karşı oy yazımız eklidir.)
	Üye	Üye	Üye
	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Y. Selahattin Beyribey</i>	<i>Taner Yıldız</i>
	Karabük	Kars	Kayseri
	Üye	Üye	Üye
	<i>Ali Er</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>	<i>Kazım Türkmen</i>
	Mersin	Muş	Ordu
			(Karşı oy yazımız eklidir.)
	Üye	Üye	Üye
	<i>Abdülkadir Kart</i>	<i>Erol Aslan Cebeci</i>	<i>Musa Uzunkaya</i>
	Rize	Sakarya	Samsun
	Üye	Üye	Üye
	<i>Enis Tütüncü</i>	<i>Faruk Nafiz Özak</i>	<i>Mehmet Akif Hamzaçebi</i>
	Tekirdağ	Trabzon	Trabzon
	(Karşı oy yazımız eklidir.)		(Karşı oy yazımız eklidir.)
	Üye	Üye	

	<i>Osman Coşkunoglu</i>	<i>Mustafa Zeydan</i>	
	Uşak	Hakkâri	
	(Karşı oy yazımız eklidir.)		

KARŞI OY YAZISI

Türk Vergi Sisteminin bugünkü yapısına baktığımızda vergi yükünün uluslararası ortalamalar düzeyinde, hatta bazı ülkelerin üzerinde olduğu; vergi gelirleri içerisinde dolaylı-dolaysız vergi ayırımında dolaylı vergilerin payının % 70'lere yaklaştığı görülmektedir. Yani vergi tabanı oldukça dardır.

Dolaylı vergilerin payının bu kadar yüksek olduğu bir ekonomide vergi sistemi gelir dağılımı üzerinde olumsuz etkiler yaratıyor anlamına gelir. Dolaylı vergilerin payının azaltılıp, dolaysız vergilerin payının yükseltilmesi dolaysız vergilerdeki tabanın genişletilmesine bağlıdır. Bu bağlamda Türk Vergi Sisteminin birinci önceliği vergi tabanının genişletilerek vergi oranlarının düşürülmesidir. Vergi tabanının genişletilmesi sistemdeki istisna ve muafiyetlerin gözden geçirilmesi yanında kayıt dışı ekonominin kayda alınması ile yakından ilgilidir.

Yasa tasarısını bu açıdan değerlendirdiğimizde kayıt dışının kayda alınması yönünde bir amacı taşımadığı görülmektedir. Tasarı bu şekliyle kayıt dışını teşvik eder mahiyettedir.

Vergi sisteminde 1998'de yapılan değişikliklerle yer almış olan gelir tanımındaki düzenleme yanında malî milat uygulamalarının da kaldırıldığı görüyoruz. Gelir, 4369 sayılı Yasada olduğu şekilde tanımlanabileceği gibi 4369 sayılı Yasa öncesinde olduğu gibi veya bu tasarıda yer alan şekliyle de tanımlanabilir. Gelir tanımındaki değişikliği, sistemin tek başına güvencesi olarak görmemek gerekir.

Ancak; tasarıda bunun da ilerisine gidilerek Vergi Usul Kanununa 1994 yılında girmiş olan 30/7 nci maddedeki düzenleme de kaldırılmaktadır.

Böylece vergi sisteminde emsal kira bedeli esasını hariç tutarsak otokontrol mekanizması kalmamış olmaktadır.

Otokontrol mekanizmalarının olmadığı bir sistemde de verginin tabana yayılması için kullanılabilecek etkin ve seri denetim yöntemi de kalmamış olur. Tasarı, Vergi Usul Kanununda 1994 yılında yapılmış olan düzenlemeyi de kaldırmak suretiyle verginin tabana yayılmasında kullanılabilecek etkin bir vergi denetim yöntemini de kaldırmış olmaktadır Tasarıya bu şekliyle katılma olanağı bulamıyoruz.

Tasarının katılmadığımız diğer düzenlemeleri şunlardır:

1. - 1999 yılı sonunda sisteme girmiş olup uygulaması 2002 yılı sonunda sona erecek olan Özel İletişim ve Özel İşlem Vergilerinin uygulama süresi 2005 yılı sonuna kadar uzatılması öngörülmüştür. Komisyonunda yapılan görüşmeler sırasında Özel İşlem Vergisinin kapsamı daraltılmış ve iki verginin uygulama süresinin 2003 yılı sonuna kadar olması kabul edilmiştir.

1999 yılındaki deprem felaketlerinden sonra getirilmiş olan bu vergilerin olağanüstü dönemin üzerinden önemli bir zaman geçmiş olması nedeniyle vergi sisteminde muhafaza edilmesini doğru bulmuyoruz. Bu vergilerin tamamen kaldırılması yönündeki önergemizin reddedilmiş olması da tasarıya katılmamıza engeldir.

AKP'nin işlem vergilerinin kaldırılması ve haberleşme üzerindeki vergi yükünün azaltılması yönünde seçim öncesi vaatlerine ters düşen bu uygulamayı siyasî ahlâk açısından doğru bulmuyoruz.

2. - 31.12.2002 tarihine kadar ihraç edilecek Devlet Tahvili ve Hazine Bonosundan elde edilecek faiz gelirlerine ilişkin olarak Gelir Vergisi istisnasının bir yıl daha uzatılmasını vergide adalet kavramına uygun bulmuyoruz.

Toplamda 2002 yılı için yıllık olarak 607 milyar liraya ulaşan bu istisna, vergide adalet kavramına ters düşmektedir.

Ekonominin bugünkü durumunda mevcut göstergelere göre bu düzenlemenin süresinin uzatılmasını Hazinesinin borçlanması kolaylaştırıcı bir düzenleme olarak da görmüyoruz.

3. - Komisyon görüşmeleri sırasında tasarıya eklenen Hayat Standardı Esası müessesesini de vergi adaleti ile bağdaştırıyoruz.

Bir yandan “nereden buldun” kaldırılarak kayıt dışı kazançlardan Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu faiz gelirlerinde de 607 milyar liraya ulaşan bir istisna getirilerek bu alandan vergi alınmasından vazgeçilirken hayat standardı esası ile önemli bir bölümünü küçük esnafımızın oluşturduğu, sayıları 1,5 milyon civarında olan bir mükellef kitlesini, zarar etse dahi asgari bir vergi ödeme yükümlülüğü ile karşı karşıya bırakmayı vergi adaletine uygun bulmuyoruz. Tasarı bu şekliyle “nereden buldun” ile DevletTahvili ve Hazine Bonosu faiz gelirlerinden alınmasından vazgeçilen vergilerin esnaftan alınması gibi bir anlayışı yansıtmaktadır.

Böylesine önemli bir düzenlemenin Hükümet Tasarısında yer almaksızın Komisyon görüşmeleri sırasında tasarıya dahil edilmesini saydamlıkla da bağdaştırıyoruz.

	<i>Osman Kaptan</i>	<i>M. Mesut Özalkan</i>	<i>Ali Kemal Deveciler</i>
	Antalya	Aydın	Balıkesir
	<i>Birgen Keleş</i>	<i>Ali Kemal Kumkumoğlu</i>	<i>Ali Topuz</i>
	İstanbul	İstanbul	İstanbul
	<i>K. Kemal Anadol</i>	<i>Hakkı Akalın</i>	<i>Kazım Türkmən</i>
	İzmir	İzmir	Ordu

	<i>Enis Tütüncü</i>	<i>M. Akif Hamzaçebi</i>	<i>Osman Coşkunoglu</i>
	Tekirdağ	Trabzon	Uşak

HAYAT STANDARDI HAKKINDAKİ MUHALEFET GÖRÜŞÜMDÜR

A) Kanunlar açısından

1. Anayasada belirtilen ödeme gücü ilkesi ile çelişir.

Anayasamızda verginin ödeme gücüne göre alınacağı belirtildiği halde, hayat standardı buna aykırıdır. Zarar eden veya belirtilen tutarın altında kalan mükelleflerden de alınır.

2. Verginin yasallığına aykırıdır.

Vergi kanunla konur. Ancak şu anki yasa 1.1.2002 tarihi ile kanunun çıkış tarihi arasındaki dönemi de kapsamaktadır.

B) Vergi sistematığı açısından

1. Götürü bir sistemdir.

Oysa Türk vergi sistemi gerçek usule dayanır ve gerçek bir geliri vergilendirir.

2. Belge sisteminden sapmadır.

Vergilendirmenin her aşaması belgelendirmeye dayanır. Vergi Usul Kanunundaki en ağır cezalar sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belgeler için konmuşken, hayat standardı bunların ikrarıdır.

Dolayısıyla bu sistem aslında Devletin vergilendirmeyi başaramadığının ikrarıdır.

3. Kayıt dışılığı teşvik eder;

İster kazan ister kazanma aynı parayı ödemek, mükellefleri kayıt dışılığına iter ve özellikle Katma Değer Vergisi konusunda vergi kaybına yol açar.

4. Meslekler arasında farklılık yoktur.

Altın ticareti ile uğraşanlar dışında meslekler arasında farklılık yoktur. Örneğin bir avukat, bir doktor, bir bakkal, bir manav, bir kuaför aynı vergiyi öder.

5. İller arasında dengesizlik vardır.

Aslında Kanunda büyük şehirler, diğer şehirler ve kalkınmada öncelikli yöreler açısından bir farklılık var ama bu iller kendi arasında dengesiz. Örneğin İstanbul'daki avukat ile Kayseri'deki avukat aynı vergiyi öder.

6. Mükellef neveleri arasında farklılık var.

Aynı faaliyeti yapan sermaye şirketi ile şahıs işletmeleri aynı kazancı elde etseler bile farklı vergi öder.

C) Sosyal açıdan;

1. Küçük esnafa yönelik bir uygulamadır.

Avukat, doktor, yeminli mali müşavir gibi serbest meslek erbabı hayat standardı limitlerinin üzerinde kazandığı için bu vergi türü direkt küçük esnafa yöneliktir.

2. 2003 Mart ayı - sosyal bir göç.

2003 Mart ayında bu vergiden kaçmak isteyen çok sayıda küçük esnaf dükkanını kapatıp adresini kaybettirmeye çalışacaktır. (Yaklaşık 3 sene önce aynı şey yaşandı)

3. Mükellefleri sahte işlere yöneltecektir.

Hayat standardında emeklilere indirim olması; çok sayıda insanı, faaliyetlerini emekliler üzerine yapmaya itecektir.

Yeni başlayanlara ilk yıl vergi olmaması da 2003 yılı için yine aynı işletmeyi başkalarının üstüne devretmeye itecektir.

4. Ekonomik krizin ve durgunluğun hâkim olduğu ülkemizde, dar gelirli küçük esnafın hayat standardı yoluyla ve bir baş vergisi gibi götürü şekilde vergileme yapmak, kendine gelmeye çalışan bu gruba büyük bir darbe indirerek, işsizliği daha da artıracaktır.

Ali Osman Sali

Balıkesir

MUHALEFET ŞERHİ

Dün görüşmesi yapılan Vergi Tasarısı ile

ilgili hayat standardı maddesinde Anayasanın 65 inci maddesi ve 73 üncü maddesine verginin sosyal adaleti geliştirici olmasından hareketle bu maddeye muhalefet şerhim vardır.

18.12.2002

Mehmet Melik Özmen

Ağrı

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

GELİR VERGİSİ KANUNU, VERGİ USUL KANUNU, 4306 SAYILI KANUN VE 4481 SAYILI KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. – 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 1. – Gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tâbidir. Gelir bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır.”

MADDE 2. – 193 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 2. – Gelire giren kazanç ve iratlar şunlardır :

1. Ticarî kazançlar,
2. Ziraî kazançlar,
3. Ücretler,
4. Serbest meslek kazançları,
5. Gayrimenkul sermaye iratları,
6. Menkul sermaye iratları,
7. Diğer kazanç ve iratlar.

Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, yukarıda yazılı kazanç ve iratlar gelirin tespitinde gerçek ve safi miktarları ile nazara alınır.”

MADDE 3. – 193 sayılı Kanunun 80 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 80. – Aşağıda yazılı olup geçen bölümlerin dışında kalan kazanç ve iratlar bu bölümdeki hükümlere göre vergiye tâbi gelire dahildir :

1. Değer artışı kazançları,
2. Arızî kazançlar.”

MADDE 4. – 193 sayılı Kanunun mülga mükerrer 80 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Mükerrer Madde 80. – Aşağıda yazılı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazançlarıdır :

1. İvazsız olarak iktisap edilenler hariç, menkul kıymetlerin iktisap tarihinden başlayarak üç ay içinde veya iktisaptan evvel elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar.
2. 70 inci maddenin birinci fıkrasının 5 numaralı bendinde yazılı hakların (ihtira beratları hariç) elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

3. Telif haklarının ve ihtira beratlarının müellifleri, mucitleri ve bunların kanunî mirasçıları dışında kalan kimseler tarafından elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

4. Ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

5. Faaliyeti durdurulan bir işletmenin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

6. İktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) 70 inci maddenin birinci fıkrasının 1, 2, 4 ve 7 numaralı bentlerinde yazılı mal (gerçek usulde vergiye tâbi çiftçilerin ziraî istihsalde kullandıkları gayrimenkuller dahil) ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak dört yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar (Kooperatiflerin ortaklarına bu sıfatları dolayısıyla tahsis ettikleri gayrimenkulleri tahsis tarihinde ortak tarafından satın alınmış sayılır).

Bu maddede geçen “elden çıkarma” deyimini, yukarıda yazılı mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade eder.

Bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının 10 milyar liralık kısmı gelir vergisinden müstesnadır.

Faaliyetine devam eden ticarî bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticarî işletmeye dahil amortismanı tâbi iktisadî kıymetlerle birinci fıkra yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar ticarî kazanç sayılır ve bunlara ticarî kazanç hakkındaki hükümler uygulanır.”

MADDE 5. – 193 sayılı Kanunun 81 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vergilendirilmeyecek değer artışı kazançları

Madde 81. – Aşağıdaki yazılı hallerde değer artışı kazancı hesaplanmaz ve vergilendirilmez :

1. Ferdi bir işletmenin sahibinin ölümü halinde, kanunî mirasçılar tarafından işletmenin faaliyetine devam olunması ve mirasçılar tarafından işletmeye dahil iktisadî kıymetlerin kayıtlı değerleriyle (bilanço esasına göre defter tutuluyorsa bilançonun aktif ve pasifiyle bütün halinde) aynen devir alınması.

2. Kazancı bilanço esasına göre tespit edilen ferdi bir işletmenin bilançosunun bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bütün halinde devrolunması, devir alan şirketin bilançosuna aynen geçirilmesi ve devredilen ferdi işletmenin sahip veya sahiplerinin şirketten, devir bilançosuna göre hesaplanan öz sermayesi tutarında ortaklık payı alması (Bu ortaklık payını temsil eden hisse senetlerinin nama yazılı olması şarttır.)

3. Kolektif ve adi komandit şirketlerin bu maddenin 2 numaralı bendinde yazılı şartlar dahilinde nev'i değiştirerek sermaye şirketi haline dönüşmesi (Kolektif ve adi komandit şirketlerin şekil değiştirerek anonim şirket haline dönüşmesi halinde şekil değiştiren ko-lektif ve adi komandit şirketlerin ortaklarının anonim şirketteki ortaklık paylarını gösteren hisse senetlerinin nama yazılı olması şarttır.)”

MADDE 6. – 193 sayılı Kanunun mülga mükerrer 81 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Mükerrer Madde 81. – Değer artışında safi kazanç, elden çıkarma karşılığında alınan para ve ayınlarla sağlanan ve para ile temsil edilebilen her türlü menfaatlerin tutarından, elden çıkarılan mal ve hakların maliyet bedelleri ile elden çıkarma dolayısıyla yapılan ve satıcının uhdesinde kalan giderlerin ve ödenen vergi ve harçların indirilmesi suretiyle bulunur. Hâsılâtın ayın ve menfaat olarak sağlanan kısmının tutarı Vergi Usul Kanununun değerlendirme ile ilgili hükümlerine göre tayin ve tespit olunur.

Maliyet bedelinin mükelleflerce tespit edilememesi halinde maliyet bedeli yerine; Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, takdir komisyonlarınca tespit edilecek bedel, kazancı bilanço veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen işletmelerde ise son bilançoda veya envanter kayıtlarında gösterilen değer esas alınır.

İşletmeye dahil amortismanla tâbi iktisadî kıymetlerin elden çıkarılması halinde, iktisadî kıymetlerin maliyet bedeli yerine amortismanlar düşüldükten sonra kalan net değeri esas alınır.

Menkul kıymetlerin elden çıkarılmasında, iktisap bedelinin tevsik edilememesi halinde Vergi Usul Kanununun 266 ncı maddesinde yazılı itibari değer iktisap bedeli olarak kabul edilir.

Dar mükelleflerin (kurumlar dahil), yabancı sermaye mevzuatına göre ilgili mercilerden izin almak suretiyle, Türkiye'ye bizzat getirdikleri nakdî veya aynî sermaye karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetler ile iştirak hisselerini elden çıkarmalarından doğan değer artışı kazançlarının hesabında, kur farkından doğan kazançlar dikkate alınmaz. Şu kadar ki, bu mükelleflerin Türkiye'de elde ettikleri kazançların, münhasıran bu menkul kıymet veya iştirak hisseleri dolayısıyla elde edilen menkul sermaye iratlarından ve bu kıymet veya hisselerin elden çıkarılmasından doğan değer artışı kazançlarından ibaret olması şarttır. Bu mükelleflerin, Türkiye'de menkul kıymet alım satımıyla devamlı olarak uğraşmaları halinde, kur farkından doğan kazançlar da ticarî kazancın hesabında dikkate alınır.

Kur farkından doğan kazançların hesabında, menkul kıymet veya iştirak hisselerinin iktisabına tahsis edilen yabancı sermayenin bu kıymet veya hisselerin iktisap tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruna göre hesaplanan Türk Lirası karşılığı ile bu kıymet veya hisselerin elden çıkarılması tarihindeki aynı miktar yabancı sermayenin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruna göre hesaplanan Türk Lirası karşılığı arasındaki fark esas alınır.

Mal ve hakların elden çıkarılmasında iktisap bedeli, elden çıkarılan mal ve hakların, elden çıkarıldığı ay hariç olmak üzere Devlet İstatistik Enstitüsünce belirlenen toptan eşya fiyat endeksindeki artış oranında artırılarak tespit edilir.”

MADDE 7. – 193 sayılı Kanunun 82 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Arızı kazançlar

Madde 82. – Vergiye tâbi arızı kazançlar şunlardır :

1. Arızı olarak ticarî muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançlar.

2. Ticarî veya ziraî bir işletmenin faaliyeti ile serbest meslek faaliyetinin durdurulması veya terk edilmesi, henüz başlamamış olan böyle bir faaliyete hiç girilmemesi, ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen hâsılât.

3. Gayrimenkullerin tahliyesi veya kiracılık hakkının devri karşılığında alınan tazminatlar ile peştemallıklar (kiracıya ait tesisat ve malların tahliye ve devri sırasında kiralayan veya yeni kiracıya devrinde doğan kazançlar dahil).

4. Arızı olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hâsılât.

5. Gerçek usulde vergiye tâbi mükelleflerin terk ettikleri işleri ile ilgili olarak sonradan elde ettikleri kazançlar (zarar yazılan değersiz alacaklarla, karşılık ayrılan şüpheli alacakların tahsili dahil).

6. Dar mükellefiyete tâbi olanların 45 inci maddede yazılı işleri arızı olarak yapmalarından elde ettikleri kazançlar.

Bir takvim yılında 1, 2, 3 ve 4 numaralı bentlerde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticarî, ziraî veya meslekî bir faaliyete hiç girilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 10 milyar liralık kısmı gelir vergisinden müstesnadır.

Bu maddede geçen “hâsılât” deyimini alınan para ve ayınlarla diğer suretlerle elde edilen ve para ile temsil edilebilen menfaatleri ifade eder.

Arızı kazançların safi miktarı aşağıdaki şekilde tespit olunur.

1. Bu maddenin birinci fıkrasının 1 numa-ralı bendinde yazılı işlerde satış bedelinden maliyet bedeli ve satış dolayısıyla yapılan giderler indirilir.

2. Bu maddenin birinci fıkrasının 2, 3, 4 ve 5 numaralı bentlerinde yazılı işlerde elde edilen hâsıllardan tevsik edilmek kaydıyla yapılan giderler indirilir.

3. Bu maddenin birinci fıkrasının 6 numa-ralı bendinde yazılı işlerde, 45 inci madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 8. – 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (7) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9. – 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerde Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan “Spor-Toto, Spor-Loto ve Sayısal Loto oyunlarında her bir kolon için” ibaresi “Süper Toto, Skor Toto, Gol Yedi, Sayısal Loto, Şans Topu, On Numara ve benzeri oyunların her bir kolonu için” şeklinde değiştirilmiştir

MADDE 10. – 26.11.1999 tarihli ve 4481 sayılı 17.8.1999 ve 12.11.1999 Tarihlerinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4605 sayılı Kanunla değişik 8 ve 9 uncu maddelerinde yer alan “31.12.2002” tarihi “31.12.2005”, 9 uncu maddesinde yer alan “on katına” ibaresi “yirmi katına” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 11. – 4481 sayılı Kanunun 4605 sayılı Kanunla değişik 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 15. – Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Rekabet Kurumu, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Telekomünikasyon Kurumu, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Şeker Kurumu ile Kamu İhale Kurumunun 31.12.2002 tarihine kadar birikmiş gelirleri (faiz, repo, pay, alım-satım farkı ve sair adlarla elde edilen her türlü gelir dahil) ile 1.1.2003 tarihinden itibaren her ay itibarıyla oluşacak brüt gelirleri üzerinden Maliye Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile kurum ve kuruluşlara göre belirlenecek oranlara göre hesaplanacak kısmı bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanı tarafından belirlenecek süre içinde Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğünün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına yatırılır.

Yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşlar 31.12.2002 tarihine kadar birikmiş gelir tutarları ile kasa ve banka mevcutlarını 15.1.2003 tarihine kadar; her ayın gelir ve giderleriyle kasa ve banka mevcutlarını gösterir malî bilgileri ise izleyen ayın yedinci günün sonuna kadar Maliye Bakanlığına bildirir. Bu maddede belirtilen tutarların süresi içinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutarlar 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı da uygulanmak suretiyle takip ve tahsil edilir.”

MADDE 12. – Bu Kanunun;

a) 10 uncu maddesi yayımı,

b) Diğer maddeleri 1.1.2003 tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 13. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

	<i>Abdullah Gül</i>			
	Başbakan			
	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak.ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	
	<i>A. Şener</i>	<i>M. A. Şahin</i>	<i>E. Yalçınbayır</i>	
	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	
	<i>M. Aydın</i>	<i>B. Atalay</i>	<i>A. Babacan</i>	
	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı V.	
	<i>K. Tüzmen</i>	<i>C. Çiçek</i>	<i>A. Aksu</i>	
	İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı	
	<i>A. Aksu</i>	<i>A. Coşkun</i>	<i>K. Unakıtan</i>	
	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı	
	<i>E. Mumcu</i>	<i>Z. Ergezen</i>	<i>R. Akdağ</i>	
	Ulaştırma Bakanı	Tarım ve Köyişleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bak.	
	<i>B. Yıldırım</i>	<i>S. Güçlü</i>	<i>M. Başesgioğlu</i>	

	Sanayi ve Ticaret Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı	Kültür Bakanı	
	<i>A. Coşkun</i>	<i>M. H. Güler</i>	<i>H. Çelik</i>	
	Turizm Bakanı	Orman Bakanı	Çevre Bakanı	
	<i>G. Akşit</i>	<i>O. Pepe</i>	<i>İ. Sütlüoğlu</i>	

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

GELİR VERGİSİ KANUNU, VERGİ USUL KANUNU, KURUMLAR VERGİSİ KANUNU, VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU, 4306 SAYILI KANUN, 4481 SAYILI KANUN VE 4562 SAYILI KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. - 193 sayılı Kanunun mülga mükerrer 80 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Mükerrer Madde 80. - Aşağıda yazılı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazançlarıdır.

1. İvazsız olarak iktisap edilenler ile 3 ay süreyle elde tutulan ve Türkiye’de kurulu menkul kıymet borsalarında işlem gören hisse senetleri hariç, menkul kıymetlerin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar.

2. 70 inci maddenin birinci fıkrasının 5 numaralı bendinde yazılı hakların (ihtira beratları hariç) elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

3. Telif haklarının ve ihtira beratlarının müellifleri, mucitleri ve bunların kanunî mirasçıları dışında kalan kimseler tarafından elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

4. Ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

5. Faaliyeti durdurulan bir işletmenin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

6. İktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) 70 inci maddenin birinci fıkrasının 1, 2, 4 ve 7 numaralı bentlerinde yazılı mal (gerçek usulde vergiye tâbi çiftçilerin ziraî istihsalde kullandıkları gayrimenkuller dahil) ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak dört yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar (Kooperatiflerin ortaklarına bu sıfatları dolayısıyla tahsis ettikleri gayrimenkulleri tahsis tarihinde ortak tarafından satın alınmış sayılır.)

Bu maddede geçen “elden çıkarma” deyimini, yukarıda yazılı mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade eder.

Bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının 10 milyar liralık kısmı gelir vergisinden müstesnadır.

Faaliyetine devam eden ticarî bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticarî işletmeye dahil amortismanı tâbi iktisadî kıymetlerle birinci fıkrada yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar ticarî kazanç sayılır ve bunlara ticarî kazanç hakkındaki hükümler uygulanır.”

MADDE 5. - Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. - Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. - Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. - 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

1. - Geçici 46 ncı maddesinin 1 numaralı fıkrasında yer alan “beş yıldan fazla” ve “beş yıllık süre” ibareleri sırasıyla “dört yıldan fazla” ve “dört yıllık süre”, 2 numaralı fıkrasında yer alan “2003 yılı” ibaresi “2002 yılı”,

2. - Geçici 55 inci maddesinde yer alan “1.1.1999 - 31.12.2002 tarihleri arasında” ibaresi “1.1.1999 - 31.12.2003 tarihleri arasında”,

3. - Geçici 59 uncu maddesinde yer alan “31.12.2004 tarihine kadar,” “26.7.2001 - 31.12.2002 tarihleri arasında” ve “80 inci” ibareleri sırasıyla “31.12.2005 tarihine kadar,” “26.7.2001 - 31.12.2003 tarihleri arasında” ve “mükerrer 80 inci”,

Şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9. - 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 61. - 1) 2002 yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde, gelir vergisine tâbi ticarî kazanç sahipleri (basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabı, bu maddede belirtilen hayat standardı esasına tâbidir.

2. - a) Hayat standardı temel gösterge tutarı,

- Birinci sınıf tacirler için 8 500 000 000,
 - İkinci sınıf tacirler için 4 750 000 000,
 - Serbest meslek erbabı için 7 800 000 000,
- liradır.

b) Ticarî kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabının zarar beyanı da dahil olmak üzere, bu faaliyetleri ile ilgili olarak beyan edecekleri kazançları, temel gösterge tutarlarına hayat standardı göstergelerine göre belirlenen ilavelerin yapılması suretiyle bulunacak tutardan düşük olduğu takdirde, bu maddeye göre belirlenen tutar, vergi tarhına esas gelirin hesaplanmasında ilgili kazanç tutarı olarak dikkate alınır.

c) Bir mükellefin aynı yılda ticarî ve meslekî faaliyette bulunması halinde, temel gösterge tutarı her bir kazanç için ayrı ayrı uygulanır.

Aynı veya aynı neviden birden fazla işyerinde ticarî faaliyette bulunan mükellefin temel gösterge tutarına, birden sonraki her bir işyeri için temel gösterge tutarının % 50'si oranında ilave yapılır.

Ticarî faaliyette bulunan adi ortaklıklar ile kolektif şirketlerde ortakların, komandit şirketlerde komandite ortakların bu ortaklık veya şirkete ilişkin temel gösterge tutarı; ortakların birisi için temel gösterge tutarı, diğer ortakların her biri için temel gösterge tutarının % 50'si dikkate alınmak suretiyle tespit edilen toplam tutarın ortaklık ve şirket mukavelelerinde yazılı hisse oranlarında, hisse oranları belli edilmemiş ise her ortağa eşit olarak ortak sayısına bölünmek suretiyle uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasında, adi ortaklıklara, kolektif, adi ve eshamlı komandit şirketlere ait işyerlerinin her biri, ortaklar bakımından ayrı ayrı işyeri hükmündedir.

Bu maddenin uygulanmasında, komanditer ortaklar dikkate alınmaz.

d) Bu fıkranın (a) ve (c) bentlerinde yer alan temel gösterge tutarları, 3030 sayılı Kanun uyarınca büyükşehir belediyesi olan illerin, büyükşehir belediye sınırları içinde faaliyette bulunan mükellefler için % 25 oranında artırılarak, kalkınmada öncelikli yörelerde faaliyette bulunan mükelleflerde ise, % 50 oranında indirilerek dikkate alınır.

e) Bu fıkranın (a), (c) ve (d) bentlerinde yer alan temel gösterge tutarları; faaliyetin ifa edildiği yöreler itibarıyla altın imalatı ve/veya altın ticareti ile uğraşanlar için % 50 oranında artırılarak uygulanır.

f) 2001 ve 2002 yıllarında ilk defa işe başlayan mükellefler için hayat standardı esas uygulanmaz. Bu bent hükmünün uygulanmasında aynı işin mükellefin eş ve çocukları ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler tarafından yapılması hali ilk defa işe başlama sayılmaz.

g) İş bırakan mükellefler için faaliyette bulunulan süreler gözönünde tutulur.

h) Hayat standardı gösterge tutarları aşağıdaki gibidir.

<u>Hayat Standardı Göstergeleri</u>	<u>İlave Edilecek Tutar (TL.)</u>
-------------------------------------	-----------------------------------

1. Mükellefin kendisine, eşine, çocuklarına ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişilere ait özel binek otomobillerinin her biri için (işletmelerinde kayıtlı olanlar dahil);	1 100 000 000
a) Silindir hacmi 1600 (dahil) cc'ye kadar olanlarda	1 100 000 000
b) Silindir hacmi 1601 (dahil) cc'den 2000 (dahil) cc'ye kadar olanlarda	1 700 000 000
c) Silindir hacmi 2001 (dahil) cc'den fazla olanlarda	2 800 000 000
2. Mülkiyeti mükellefin kendisi, eşi, çocukları ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişilere ait ve bunlar tarafından bizzat kullanılan birden fazla binalardan (Bagımsız bölümler, katlar, sayfiye ve dinlenme evleri dahil) her biri için;	Yıllık emsal kira bedelinin % 25'i
3. Mükellefin kendisine, eşine, çocuklarına ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişilere ait (işletmeye kayıtlı olanlar dahil) her bir;	
a) Hava taşıtı, yat, kotra, sürat teknesi için	11 100 000 000
b) On beygir gücü üstünde motorlu diğer özel tekneler için	2 200 000 000
4. Özel hizmetlerde devamlı ve ücret karşılığı çalıştırılan;	
a) Şoför, mürebbiye, aşçı, hizmetçi, bahçıvan ve benzerlerinin her biri için	2 200 000 000
b) Kaptan, pilot ve benzerlerinin her biri için	11 100 000 000
5. Mükellefin kendisine, eşine, çocuklarına ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişilere ait her bir yarış atı için (taylar dahil)	2 800 000 000

Mükellefin eşinin veya çocuklarının hayat standardı esasına tâbi faaliyetinin bulunması durumunda, hayat standardı göstergeleri sadece bunların kazançlarının tespitinde dikkate alınır.

Hayat standardı gösterge tutarları, kalkınmada öncelikli yörelerde % 50 oranında indirilerek dikkate alınır.

i) Bu madde, birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerinde işin devam ettiği yıllar ve bu yıllar için geçerli olan gösterge tutarları göz önüne alınarak topluca uygulanır.

j) 11 ve daha yukarı yaşta olan bir taşıtla münhasıran nakliyecilik faaliyetinde bulunan mükellefler hakkında, faaliyetin ifa edildiği yöreler itibarıyla hayat standardı temel gösterge tutarı, % 50 oranında indirilerek dikkate alınır. Bir araçla nakliyecilik yapan mükelleflerde aracın yaşına ve ortaklık olarak faaliyette bulunup bulunmadığına bakılmaksızın hayat standardı temel gösterge tutarı bir defa dikkate alınır.

3) Noter vekilleri, geçici yetkili noter yardımcıları, ruhsatlı dava vekilleri, ebeler, sünnetçiler, sağlık memurları, arzuhalciler ve mesleklerinin ifası yüksek tahsili icap ettirmeyen benzeri serbest meslek erbabından Maliye Bakanlığınca tayin edilecek olanlar hakkında hayat standardı esas uygulanmaz.

4) Mükellefler; kendilerine, eşlerine ve çocuklarına ait ve üzerinden gelir vergisi ödenen gelirleri (hamiline yazılı menkul kıymetlerden elde edilen gelirler hariç) ile kendilerine ve eşlerine ait emekli, maluliyet, dul ve yetim aylığı bulunduğunu belgelendirdikleri takdirde, bu gelirler, hayat standardı esasına göre kazancın tespitinde izah nedeni gelir olarak kabul edilir. İzah nedeni gelirler öncelikle mükelleflerin kendilerine ait beyanları için esas alınır. Arta kalan bir tutarın olması halinde eşler ve çocuklar, sadece arta kalan tutarı kendi beyanlarında izah nedeni gelir olarak dikkate alırlar.

5) 88 inci maddeye göre yapılacak zarar mahsubu, 89 uncu maddeye göre yapılacak indirimler (sakatlık indirimi hariç) ve yatırım indirimi istisnası dahil istisnaların uygulanması, yalnızca bu madde gereğince tespit edilecek geliri aşan gelir kısmı için mümkündür.

6) Bu maddeye göre yapılacak tarhiyata itiraz, tahakkuk eden verginin tahsilini durdurmaz. Ancak, Danıştay ve vergi mahkemelerince bu davalar öncelikle ele alınır ve dosyanın tekemmül ettiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde karara bağlanır.

7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usuller Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE10. – Tasarının 8 inci maddesi 10 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE11. – 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 28 inci maddesinde yer alan “1.1.1999 - 31.12.2002 tarihleri arasında...” ibaresi “1.1.1999 - 31.12.2003 tarihleri arasında...” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE12. – “08.06.1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu”nun;

a) 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “... Spor-Toto Teşkilâtı...” ibaresi “... futbol müsabakaları ve at yarışları üzerine müşterek bahis düzenleyenler...” şeklinde,

b) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının 3 numaralı bendinde yer alan “... futbol müsabakalarına...” ibaresi “... futbol müsabakalarına ve at yarışlarına...” şeklinde,

c) 16 ncı maddesinin son fıkrasında yer alan “... futbol müsabakalarına...” ibaresi “... futbol müsabakalarına ve at yarışlarına...” şeklinde, aynı fıkra da yer alan “... % 20...” ibaresi “... % 10...” şeklinde,

d) 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının parantez içinde yer alan “... Spor-Toto Teşkilâtınca futbol müsabakalarına ait...” ibaresi “... futbol müsabakalarına ve at yarışlarına ait...” şeklinde,

Değiştirilmiştir.

MADDE13. – 16.08.1997 tarihli ve 4306 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci Maddesinin (A) fıkrasının 3 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın (1), (4), (5), (7) ve (9) numaralı bentlerinde yer alan işlem ve kâğıtlar için 2002 yılında uygulanan maktu tutarlar kanunî tutarlar olarak yeniden belirlenmiştir.

“3. a) Süper Toto, Skor-Toto, Gol 7 ve benzeri oyunlarda her bir kolon için 10 000 lira,

b) Sayısal Loto, Şans Topu, On Numara ve benzeri oyunlarda her bir kolon için 20 000 lira,

c) At yarışlarında oynanan her bir bilet bedelinin yüzde 5’i oranında hesaplanacak tutar,

(Bu suretle hesaplanan tutar 40 000 liradan az olamaz)”

MADDE 14. - 26.11.1999 tarihli ve 4481 sayılı 17.8.1999 ve 12.11.1999 tarihlerinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Deprem’in Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 23.11.2000 tarihli ve 4605 sayılı Kanunla değişik 8 inci maddesinde yer alan “31.12.2002” tarihi “31.12.2003” olarak değiştirilmiş, aynı Kanunla değişik 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve 29.6.2001 tarihli ve 4705 sayılı Kanun ile eklenen ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“31.12.2003 tarihine kadar uygulanmak üzere 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesinin (A) fıkrasının 3, 4 ve 7 numaralı bentlerinde yer alan işlem ve kâğıtlar için belirlenen eğitime katkı payı tutarları kadar ayrıca özel işlem vergisi ödenir. 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (10), (11) ve (12) numaralı bentlerinde yer alan hükümler özel işlem vergisi hakkında da uygulanır.”

MADDE 15. - 26.11.1999 tarihli ve 4481 sayılı Kanunun 4605 sayılı Kanunla değişik 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 15. - Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Rekabet Kurumu, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Telekomünikasyon Kurumu, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Şeker Kurumu ile Kamu İhale Kurumunun elde ettikleri gelirlerinin (faiz, repo, pay, alım-satım farkı ve sair adlarla elde edilen her türlü gelir dahil) 31.12.2002 tarihine kadar birikmiş tutarları ile bu tarihten 31.12.2003 tarihine kadar birikecek tutarları üzerinden Maliye Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile kurum ve kuruluşlar itibarıyla belirlenecek oranlara göre hesaplanacak kısmı bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanı tarafından belirlenecek süre içinde Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğünün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına yatırılır. Söz konusu kuruluşların periyodik olarak kasalarında oluşan nakit fazlaları bu kuruluşların görüşü alınmak suretiyle bu fıkrada belirlenen esaslara göre kesilebilir.

Yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşlar 31.12.2002 tarihine kadar birikmiş gelir tutarları ile kasa ve banka mevcutlarını 15.1.2003 tarihine kadar; her ayın gelir ve giderleriyle kasa ve banka mevcutlarını gösterir malî bilgileri ise izleyen ayın 7 nci günü sonuna kadar Maliye Bakanlığına bildirir. Bu maddede belirtilen tutarların süresi içinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı da uygulanmak suretiyle takip ve tahsil edilir.”

MADDE 16. - 12.4.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 28 inci maddesinde yer alan “31.12.2002” tarihi “31.12.2003” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 17. - Bu Kanunun;

- 9 ve 16 ncı maddeleri yayımı,

- 12 nci maddesi 1.2.2003

- Diğer maddeleri 1.1.2003,

tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18. - Tasarının 13 üncü maddesi 18 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.